

PRYZWOITY (59) *ai*

przywoity (30), **przywoity** (29); przywoity *GlabGad*, *KłosAlg*, *KromRozm I* (3), *KromRozm II* (2), *KromRozm III* (3), *GliczKsiąż*, *KwiatKsiąż* (4), *KuczbKat* (5), *CzechRozm* (4), *NiemObr*, *SarnStat*; przywoity *MurzNT*, *Mącz* (4), *OrzQuin*, *LeovPrzep*, *BiałKat*, *BiałKaz*, *BudNT* (2), *ModrzBaz* (3), *Oczko*, *SkarŻyw* (1), *KlonŻal*, *GórnRozm*, *LatHar* (7), *WujNT* (2), *KlonWor*; przywoity : przywoity *GórnDworz* (4:1).

o jasne.

comp przywoitszy (4).

sg m N przywoity (3). ◊ *G* przywoit(e)go (1). ◊ *f N* przywoitã, przywoitszã (29). ◊ *G* przywoitéj (3); -éj (1), -(e)j (2). ◊ *A* przywoitą (2). ◊ *I* przywoitszą (1). ◊ *n N* przywoito (6) [może *av*], przywoit(e) (2); ~ (*attrib*) -(e) (1); ~ (*praed*) -o (6) *KromRozm I* (2), *KwiatKsiąż*, *GórnDworz*, *BiałKaz*, *ModrzBaz*; -(e) (1) *KuczbKat*. ◊ *G* przywoit(e)go (2). ◊ *A* przywoit(e) (1). ◊ *L* przywoitym (2). ◊ *pl N subst* przywoit(e) (4). ◊ *A subst* przywoit(e) (1). ◊ *I f* przywoitymi (1). *n* przywoitymi (1).

Sł stp notuje w: *Indeksy do Sł stp (verba absentia)*, *Cn* notuje, *Linde XVIII w.*

1. Właściwy komuś, charakterystyczny, typowy, charakteryzujący kogoś lub coś; *proprius* *Modrz*, *Cn*; *communis*, *peculiaris* *Modrz* [w tym: *komu*, *czemu* (24)] (25) : *GlabGad* O5; *A* przywoita człowyeкови zá pirworodnym grzechem nyeumyeyętność/ nyeopátrznóć/ błąd/ y omyłká *KromRozm II* a4v; *KwiatKsiąż* H4; *Expendere oportet quid quisque habeat sui*, Co komu yeft przizwoyitego álbo co zá przirodzenia kto yeft. *Mącz* 436a, 106b; niech fy Litwá z háńby przyrodzónéy y každemu Księctwu przywoitéy/ vćiecze co rychléy/ gdy iá Polfká wzywa do Królestwá Polského íwobody *OrzQuin* Qv; przyrodzenie lámo/ [...] náuczyło Mamki ípiewác/ áby ípiewániem dziećinny plácł tuliły/ bo wnet dziecęg vřpokoi fie/ y zápomni sobie przywoitego plácłz *GórnDworz* H3, S; *A* tego zwyczáiu modlić sie w Duchu/ ktory ieft przywoity Chrześcijanóm/ ludzie niewierni miec y vzywác niemogá *KuczbKat* 370; *BiałKaz* C3v; *CzechRozm* 162v; ták teź zazdrość/ przywoitřza bywa tym/ ktorzi íá bárzo wyřokiego řercá/ á sławy prágnącego. *ModrzBaz* 65v; *SkarŻyw* 580.

przywoity w czym [= *czemu*] (1): widziálá mi fy rzecz potrzebna/ [...] nieco o Pánu Bogu w Trócy iedynym przytoczyć/ y o wzmiánkách álbo wřpominániu Bożym w piśmie świętym przywoitym y częłtym *BiałKat* a2v.

cum inf w funkcji podmiotu (7): *Cf W funkcji orzecznika; Fraza.*

W funkcji orzecznika (8):

~ *N sg f* [w tym: *cum inf* (4)] (7): Kácerzomći przywoita kołcyoł tágác/ odłaczác/ náłłádownce řoby yednáć *KromRozm I* O4v; *Mącz* 510c; Bo cierpieć y vmřzec/ tylko człowieczey náturze przywoita *KuczbKat* 40; ktory [*archimandryta Kimbar*] fie miał za iednego Filozofá/ iáko to głupim przywoita. *BudNT przedm* b7, *przedm* c2; *Oczko* 8; *NiemObr* 152; [*BronApokr* 65].

N sg n [*cum inf*] (1): przeto się łácnó do onego mierżionego Tyráństwá zmykáią/ ktoremu przywoito ieft/ wřzytko wedle vřpodobánie íwego czynić *ModrzBaz* [16]. ~

Przysłowie: ktorym [*tłumaczom*] fie iednáć nie dziwiuieł/ że fie ná kilku mieyřcách ípotknełi/ gdyź przywoita ludzióm omyłác fie *BudNT przedm* c2.

Fraza: »rzecz jest przyzwoita« [w tym: *cum inf* (2)] = *commune est Modrz* (3): *ModrzBaz* 131v; Szkańdować połmycznym Niemcom/ ięft rzecz przyzwoita *KlonŻal* D3v; O Pánie Boże/ ktoremu przyzwoita rzecz ięft ząwżdy/ miłosierdzie pokázowác/ [...] prosimy cię pokornie zá duřzú flugi twego N. *LatHar* 658.

Szereg: »przyzwoity, (abo) pospolity« [*szyk 1:1*] (2): *Hoc illud his usu venire solet, ut quicquid dixerint negent, Przizwoyta/ pořpolita to tym nie nowiná ym to/ rzekřzy co zář přeć. Mącz* 510c; Bo co ięft rzecz pořpolita ábo przyzwoita [*Quod enim commune est*] wřzytkiey Křiężey/ to tylko niektorym włáfná być niemoże. *ModrzBaz* 131v.

2. *Odpowiedni, naleřyty; wskazany; przysřugujący, naleřący się komuř; accommodatus, consentaneus, dignus, iustus, legitimus Cn* [w tym: *komu, czemu* (19)] (24) : Bog przemyřli y řtworzy cřłowyeká/ ocyec go będye myář/ á náuczycyel da mu rozum y ćwiczenie cřłowieczeniřtu przywoite *GliczKsiqř* N8; Abowiem wolnym vmysřom [...] przywoitřza ięft Hiřtoryey znaiomořć/ y ćwiczenie W mądrych obyczaiach. *KwiatKsiqř* H3, G2, I3v; *Mącz* 485b; *LeovPrzep* b2v; Abowiem lećiwemu cřłowiekowi [...] grác ná lutni [...] bárzo nie przyřtoi: [...] á miłosć řtáremu/ iáko przywoita zna to kářdy. *GórnDworz* K2, Ii3; Gdzie bárzo się tego řtrzedz potrzebá ábyřmy komu inřzemu tey cřći niewyrządźáli/ ktora ięft Pánu Bogu przywoita *KuczbKat* 365, 100; *CzechRozm* 228; W cřłowieczym ćiele poki wilgotnořci máiá řwá przyzwoitá miářę/ řwoy porządęk/ poty zdrowie cřłowiecze kwitnie *GórnRozm* M3v; *WujNT* 16 marg, Yyyyy; *SarnStat* 111; Bo z przyrodzenia dźiatki řiodmęgo řię rodźá Mieřiáćá żywe [...]. Dźiewiáty y dźięřiáty xięřyc przyzwoity Pořogom *KlonWor* 63.

cum inf w funkcji podmiotu (1): *MurzNT* 53v cf »przyzwoita byřa abo się godziřo«.

Wyrażenie: »rzecz przywoitřza« (1): *GórnDworz* G3v cf »włáśniejszy, przywoitřszy«.

Szeregi: »przyzwoita byřa abo się godziřo« (1): że tész iedni mowiá *pax huic domui/ a drudzy pax vobis/ miařto zwyczáinęgo pozdráwiania/ iako by to iem řámem a niewřzyřtkiem mowic przyzwoitá byřa/ abo się godziřo. MurzNT* 43v.

»włáśniejszy, przywoitřszy« (1): ále řadna rzecz włánieyřza/ řadna przywoitřza cřłowiekowi nie ięřth/ iáko vmienie *GórnDworz* G3v.

a. *Będyć w czyjeř mocy* (6) : A iř y modřá zá ine/ zwałřcza pořpolita/ wyęcey kářłanowi niř komu inęmu przywoita yeřt/ z řtárego zakonu řye okázuye *KromRozm III* K5v; wřczyřł im [*apostolom*] theř mocy grzechy ludźyom odpuřćzác/ ktora bogu řámęmu przywoita yeřt. *KromRozm III* M4, M3v; Bo áćkólwiek [*odpusty*] áni grzechu nie zgładźáiá/ áni męki wiecřney nie oddaláiá (ábowiem tá oboiá rzecz Sákrámentom řwiętyem/ zwałřczá chřtowi y pokućie ięft przyzwoita [...]) wřzákoř iednář [...]
LatHar 285.

Fraza: »jest rzecz przyzwoita [*cum inf*]« (2): Y owřzem/ iř tá rzecz řámęmu P. IEzuřowi ięft przyzwoita/ [...] iřć y przyřřęp mieć przez řámęgo siębie do Oycá *LatHar* 329, 153.

3. *Odnoszący się, dotyczący kogoř lub czegoř, zwiąřzany z kimř lub czymř* [*komu, czemu*] (8) : Za tym pięćioro ma mieřtęce/ kthora licźba cřáłęmu řwiatu ięft przywoita Bowięm on ze cřtyřzech řiwiořów ięft řłozon/ á piářtha cřęřć ięgo ięft okrąę niebieski *KłosAlg* A2v; Yaćiem zá to myář/ iřęby řámęmu řynowi Bořęmu przywoito byřo ono/ co o nim řwyadřřyl S. Yan krćićiyel. Widźyáłem duchar z

łtępującego yáko gołębicę z nyebá *KromRozm I B2v*; *KuczbKat 25*; tedy rzecz tá [tj. *padanie na twarz przed kimś*] byłá ćielefna/ á łwiátu przywoita: gdzie káždy prošić może drugiego o co chce/ bes wízczerbku chwály Bożey *CzechRozm 192v, 234v*; *LatHar 121*.

Szereg: »własny i przyzwoity« (2): DObrodźieyftwá Bołkie dwoiákie łą: iedne wízyftkim połpolite: drugie káżdemu z nas włafne y przyzwoite. *LatHar 558, 180*.

4. *Zgodny z czymś [czemu]* (2) : Stáło łye około yego [*kacera Aetiusa*] przez bífkupy to/ co yeft przywoito kołcyelnym wftáwom/ y vpominánye od nas náłładowáło/ áby áni czytano nyezbednych liftow yego. *KromRozm I N2v*; A gđzyeby oná [tj. *kacerska*] náuká bołka/ álbo łlowu bożemu przywoita byłá/ trwálá by byłá nád wolą wífelkyego łtworzenya *KromRozm II pv*.

Cf **NIEPRYZWOITY, NIEPRYZWOITY, [PRYZWOISTY]**

LWil